

14⁰ bijeenkomst van **MediterraNed**,
platform van docenten Neerlandistiek in het Middellandse Zeegebied
convegno della piattaforma **MediterraNed**,
che riunisce i docenti di neerlandistica di alcuni Paesi intorno al Mediterraneo

P A D O V A

21-23 MARZO 2018

21-23 MAART 2018

M e d i t e r r a N e d

UNIVERSITÀ
DEGLI STUDI
DI PADOVA

Belgische
Ambassade
en Consulaten
in Italië

Kingdom of the Netherlands

Beleids- en kennisorganisatie
voor het Nederlands

Nederlands
letterenfonds
dutch foundation
for literature

Padua - een alternatieve stadswandeling

Palazzo Maldura

Palazzo Maldura is een gebouw dat nu het hoofdkantoor is van het departement Taal en Letterkunde van de Universiteit van Padua. Ook heel belangrijk is de bibliotheek van Palazzo Maldura, één van de grootste in Italië van de humanistische

disciplines. In het complex zijn er mooie fresco's, die helaas gerestaureerd zouden moeten worden. In 2017 is er een nieuw standbeeld onthuld in de tuin, met name dat van Janus Pannonius, een Hongaarse bisschop die van 1454 tot 1458 aan de universiteit van

Padua studeerde. Het standbeeld is een werk van Eva Olah Arrè: “ik wilde een jonge humanist, dichter en later bisschop portretteren, met al zijn levendigheid, nieuwsgierigheid en gezelligheid, net als een student van onze tijd” (<http://www.padovaoggi.it/eventi/cultura/statua-janus-pannonius-palazzo-maldura-padova-10-ottobre-2017.html>).

Op de archeologische vindplaats op het binnenpleintje van Palazzo Maldura zijn de overblijfselen van één van de drie belangrijkste necropolissen van Romeins Padua gevonden. Goed zichtbaar zijn de overblijfselen van een begraafplaats daterend uit de eerste helft van de 1e eeuw, waarin de urne van een dode werd gevonden (<http://www.archeoveneto.it>).

Op het binnenpleintje zijn er altijd studenten aan het eten. Dat is omdat ze pendelaars zijn. Ver van huis wonen kan moeilijk zijn: in een nieuwe stad wonen, in een oud studentenapartement, zonder je familie. Maar ook pendelaar zijn kan erg lastig zijn: iedere dag in de trein zitten, weinig geld hebben om iets te eten in een café. Palazzo Maldura is bovendien ook ver weg van de kantine, waar studenten iets ‘lekkers’ kunnen eten zonder veel geld uit te geven. Wat gebeurt er dus? Veel studenten beslissen om een belegd broodje mee te brengen en dat op het binnenpleintje of in de gangen op te eten.

Giardini dell'Arena

De Giardini dell'Arena is niet alleen maar een stadspark in het midden van Padua, maar ook een belangrijke historische plek. Het Romeinse amfitheater bijvoorbeeld werd min of meer in 14 v. Chr. gebouwd, maar nu kunnen we er niet meer zo veel meer van zien. Wat zichtbaar is, is de binnenmuur van het amfitheater (naar Wikipedia.it). In de Giardini dell'Arena is er nog iets bekends, de Cappella degli Scrovegni, een romaanse kapel uit 1303-1305 waar een beroemde frescocyclus van Giotto uit het begin van de 14e eeuw te zien is. De fresco's verbeelden episodes uit het leven van Maria en van Christus. Het plafond is bijna helemaal in een heel helder blauw geschilderd, een prachtige kleur die Giotto heeft verkregen door de vermenging van lazurstenen. Volgens de traditie heeft de kapel zijn bestaan te danken aan het feit dat de opdrachtgever, de rijke zakenman en bankier Enrico Scrovegni, wou boeten voor zijn zonden en voor die van zijn vader, net zoals hij een woekeraar. (<http://padovacultura.padovanet.it/it/musei/cappella-degli-scrovegni>)

Spijtig genoeg wordt de waardevolle allure van deze plaats soms verstoord door de illegale fietsverkopers die hier hun zaakjes komen doen. Als je je fiets niet meer vindt en je denkt dat iemand hem gestolen heeft, dan kan je naar de Giardini dell'Arena gaan kijken, het kan altijd zijn dat hij daar al te koop staat, en dan kan je voor weinig geld je fiets terugkrijgen.

Caffè Pedrocchi – de leeuwen

Marcus de Evangelist, de auteur van het tweede evangelieverhaal, wordt voorgesteld als een gevleugelde leeuw – een symbool van moed en koninklijke macht. De leeuw staat ook voor de opstanding van Christus en Christus als koning. Men geloofde namelijk dat leeuwen met open ogen slapen, met een verwijzing naar Christus in het graf, die niet echt dood zou zijn geweest. Dit betekent dat christenen moedig als leeuwen moeten zijn in hun geloof.

Omdat Sint Marcus de patroonheilige van Venetië is, kun je hier in Veneto overal veel leeuwen zien. Ze zijn afgebeeld op beelden, schilderijen, op de muren van oude gebouwen. Bij Caffè Pedrocchi zijn er ook twee stenen leeuwen bij de ingang van het café en er wordt een grappige legende over verteld. Men zegt dat, als je hier student bent in Padua en je voor de poten van deze twee beelden gaat zitten, en vooral als je een foto van jezelf maakt terwijl je daar zit, je nooit zult afstuderen! Maar natuurlijk dat is alleen maar bijgeloof. Je kan daar lekker gaan zitten.

Palazzo Bo

Palazzo del Bo', bekend als Palazzo Bo, is de historische zetel van de universiteit van Padua sinds 1493. Daar is het rectoraat en het Departement Rechtsgeleerdheid. Hoewel het gebouw nog steeds gebruikt wordt door de universiteit, kun je het dagelijks bezoeken via rondleidingen. 'Bo' komt van het woord *bue*, *bove* dat in het Italiaans 'os' betekent. De os is immers het symbool van Padua. (https://it.wikipedia.org/wiki/Palazzo_del_Bo)

Als een student in Padua afstudeert, viert hij dat uitbundig, vroeger meestal onder de portieken van Palazzo Bo, maar nu aan de oever van het kanaal Piovego, waar de wetenschappelijke departementen gevestigd zijn, en op het Capitaniato plein, waar de humanistische departementen zijn.

Volgens de traditie krijgt de student een *papiro*.

Een *papiro* is een lang gedicht in rijm waarin het leven van de student verteld wordt tot het afstuderen. De vrienden en de familie van de student kiezen ook een grappig kostuum. Een voorbeeld? Ik ben feministe en mijn vrienden dwongen me om een Pussy-Riot-kostuum te dragen.

Daarna moet de student de *papiro* lezen en als je een fout maakt, moet je alcohol drinken uit een grote fles. De toehoorders mogen ook afval, meel en confetti naar de student gooien. Wanneer de student klaar is met het lezen, moet hij vuil rondlopen door de stad.

Deze traditie bestaat al vele jaren dankzij de *goliardia*, een studentenorganisatie die heel belangrijk is in Padua en in sommige andere steden in Italië. De *goliardia* bestaat sinds 8 februari 1900 en is opgericht om de studenten te eren die op 8 februari 1848 stierven, tijdens het risorgimento. Het risorgimento is de periode van de geschiedenis waarin Italië zijn nationale eenheid heeft bereikt. (<https://www.epadova.com/storia-tradizioni/goliardia-a-padova.htm>)

Piazza dei Signori

Piazza dei Signori is een mooi plein in het centrum van Padua. Op het plein kan je de torre dell'Orologio – de toren met de klok –, een triomfboog en twee prachtige gebouwen zien, Palazzo del Capitano en Palazzo dei Camerlenghi.

De klok werd in 1344 door Jacopo Dondi ontworpen en de twaalf tekens van de dierenriem staan erop afgebeeld. Als je goed naar de astronomische klok

kijkt, zie je dat er geen Weegschaal op staat. Volgens een legende kun je de Weegschaal ergens op het plein vinden, maar dat is niet waar. Er is geen Weegschaal, aangezien dat sterrenbeeld en Schorpioen in de oudheid eenzelfde constellatie waren. Abt Bartolomeo Toffoli heeft tussen 1787 en 1792 de Weegschaal tussen 1787 en 1792 de Weegschaal heeft weggehaald. Hij wilde namelijk de oude constellaties in ere herstellen ([https://it.wikipedia.org/wiki/Torre_dell'Orologio_\(Padova\)\)](https://it.wikipedia.org/wiki/Torre_dell'Orologio_(Padova))).

Volgens een andere legende werd de Weegschaal door Jacopo Dondi zelf weggelaten, omdat hij geen geld kreeg voor zijn werk. De Weegschaal is dan ook een symbool van justitie en recht en hij voelde dat hij niet rechtvaardig was behandeld.

I mercoledì universitari

De 'studentenwoensdagen' schijnen in de vroege jaren 2000 in Ferrara te zijn ontstaan. Nu vinden die plaats in veel universiteitssteden, inclusief padua. Het is een moment van de week waarop de universiteitsstudenten met hun vrienden uit drinken gaan, en ze ontmoeten elkaar overal in Padua, op de pleinen, in cafés, en later in de discotheken, die op deze woensdagen themafeesten organiseren.

Doorgaans wordt er korting op drankjes en bieren gegeven, dus voor de studenten het is goedkoper dan uit te gaan op zaterdagavond. De reden waarom dit feest op woensdag is, is dat er in veel faculteiten alleen op de eerste drie dagen van de week college wordt gegeven. Veel studenten die hier in Padua wonen, gaan op donderdag naar huis. Voor hen is de 'studentenwoensdag' het begin van een vroeg weekend.

Meestal worden de jongeren erg dronken en blijven ze tot laat in de nacht buiten. En dit geldt niet alleen voor hen die de volgende dag geen colleges hebben: soms kun je tijdens het college op donderdagochtend studenten met een kater zien...

Bar Yorda

De *spritz* is een cocktail die hier in Noord-Italië is ontstaan in het begin van de 19e eeuw. In die jaren was Italië door de Oostenrijkers bezet, die graag de wijnen van de regio Veneto wilden leren kennen. Maar deze wijnen waren wat te zuur voor hen en daarom verdunden de Italianen de wijn met spuitwater. Vandaar het woord *spritz*, want *spritzen* betekent in het Duits ‘spuiten’.

Dus witte wijn en spuitwater, dat was een *spritz* in het begin. Nu nog brengen ze op sommige plekken in het noorden van Veneto wijn met spuitwater als je een *spritz* vraagt. De *spritz* die we nu kennen is het resultaat van de toevoeging van nieuwe ingrediënten, bijvoorbeeld sodawater, dat in plaats van spuitwater gebruikt wordt. Later heeft de *spritz* ook een beetje kleur gekregen dankzij de bittere dranken zoals Aperol of Campari. Nu zijn er honderden varianten waarvan de belangrijkste die met Campari is, of met Aperol, en hier in café La Yorda kunnen we bijna veertig verschillende *spritzen* vinden.

Hoe maak je een *spritz*?

Het venetiaanse recept is :

1/3 witte wijn

1/3 bittere drank (Aperol of Campari)

1/3 spuitwater

In het officiële recept van de IBA (International Bartenders Association) wordt de witte wijn vervangen door Prosecco.

